

Västerås kommun
kontaktcenter@vasteras.se

2022-05-13
1 (19)
Dnr. 2021:7674

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Rudbeckianska gymnasiet i Västerås kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Rudbeckianska gymnasiet avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Rudbeckianska gymnasiet i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn initierar och leder ett strukturerat jämställdhetsarbete i syfte att ge alla elever lika stora möjligheter oavsett könstillhörighet.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn tillsammans med lärare utvecklar och implementerar metoder för att göra eleverna delaktiga i planeringen och utvärderingen av undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att huvudmannen och rektorn följer upp och vid behov omprövar delar av skolans arbete med trygghet för att säkerställa alla elever en lugn lärmiljö som bidrar till elevernas möjligheter att nå kunskapskraven.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **31 januari 2023** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr. 2021:7674) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömning

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn skapar en god grund för utveckling av undervisningen genom att följa upp och analysera skolans resultat avseende kunskaper och värden. Utifrån analysen fattar rektorn beslut om utvecklingsåtgärder och om hur resurser ska fördelas för att bäst möta de behov som finns på skolan. Pågående utvecklingsåtgärder har en tydlig koppling till de behov och förutsättningar som finns på skolan och syftar till att höja elevernas kunskapsresultat. Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Däremot är rektorns ledning och styrning av ett strategiskt jämställdhetsarbete begränsad.

Motivering

Rektorn följer upp och analyserar kontinuerligt hur väl verksamheten fungerar

Granskningen visar att rektorn har en god kännedom om nuläget på skolan genom att kunskapsresultat och värdegrundsarbetet på olika sätt följs upp och analyseras strukturerat och regelbundet. Av intervjuer och inkommen dokumentation framkommer att uppföljning och analys sker för program, ämnen och kurser med flera avstämningsperioder under läsåret. Profil- och ämneslag analyserar sina resultat och formulerar mål och åtgärder och på skolövergripande nivå görs analyser för att se större mönster och identifiera aktiviteter. Fastställda aktiviteter följs sedan upp löpande under året bland annat genom hittills uppnådda mål (HUM) på klass- och kursnivå. Det framgår vidare att skolan har ett väl fungerande system för uppföljning av elevernas arbetsplatsförlagda utbildning (APL). Lärarna gör flera arbetsplatsbesök under varje APL-period och trepartssamtal genomförs mellan elev, lärare och handledare.

Av granskningen framgår att rektorn genom ett system med regelbundna lektionsbesök och inhämtning av synpunkter från elever, följer upp undervisningens kvalitet inklusive hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Av intervjuer framkommer att det finns ett väl inarbetat system för regelbunden dialog mellan skolledning och lärare. Biträdande rektorer har samtal med lärare efter en modell för utvärdering av undervisningen som syftar till att på individnivå utveckla undervisningen. Lärarnas utvärdering från våren tas upp i samtal på hösten. Biträdande rektorer gör också lektionsbesök och har sen ytterligare samtal på våren för att följa upp vad som skett utifrån de uppsatta målen. Skolan har också gjort kvalitativa undersökningar och dialogdagar där elever har deltagit i intervjuer om exempelvis deras uppfattning av undervisningen. Detta arbete har dock fått stå tillbaka något under pandemin men är en modell som skolan arbetat efter under ett antal år och som är känd för lärarna på skolan. Det framkommer vidare att skolans värdegrundsarbete bottnar i ett väl implementerat och strukturerat arbete med externa aktörer såsom Mentorerna i våldsprevention (MVP) och Here4U som är en ideell förening som arbetar för ökad trygghet i skolan. Skolan arbetar med flera enkätunderlag som genomförs regelbundet med frågor kring olika värdegrundsområden för att fånga upp elevernas upplevelse av till exempel trygghet och inflytande. Av intervju med lärare framkommer att värdegrundsfrågor behandlas i klasserna för respektive program. Dock framhåller lärare att skolledningens fokus legat främst på kunskapsuppdraget.

Av granskningen framgår vidare att rektorn, utifrån den uppföljning och analys som görs, genomför utvecklingsåtgärder och beslutar om hur resurser ska fördelas. Av inkommen dokumentation och av intervjuer framkommer att skolledning och personal arbetar med både skolövergripande och programspecifika utvecklingsåtgärder. Ett skolövergripande arbete pågår till exempel kring språkutvecklande arbetssätt. Därutöver finns flera exempel på utvecklingsåtgärder utifrån lärarnas uppföljning och analys i ämneslag och profillag. Till exempel har man genomfört åtgärder på ett program kopplat till trygghet och det sociala samspelet som resulterat i ett lugn och fokus på lektionerna. Vidare framgår att rektorn styr och fördelar resurserna efter behov, exempelvis efter F-varningar i januari och efter satta omdömen efter HUM i mars. Rektorn har till exempel anställt två resurslärare och de har styrts mot de klasser och kurser där det finns risk för utmaning med måluppfyllelsen. Utifrån tjänstefördelning och schemaläggning ser ledningen var de ska lägga mer stöd och var det finns utmaningar såsom i enskilda klasser eller kurser. Det kan handla om extralärare i klassrummet, resurspedagog och elevassistent men också rent praktiskt om att fördela om lokaler så elever på ett program kunnat göra hemklassrum.

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn skapar förutsättningar för lärarna att samverka och organiserar bland annat genom förstelärarnas arbete ett kollegialt lärande som ger avtryck i undervisningen. Lärarna är organiserade i profflag som leds av en processledare och i ämneslag som leds av ämneslagsledare. I dessa olika forum möts lärarna regelbundet för samverkan kring olika pedagogiska frågor. Skolledningen har identifierat att skolans förstelärare är en viktig grupp för att driva skolutveckling. Tidigare var deras uppdrag spridda på en rad olika områden, nu är de formerade i sex utvecklingsgrupper med olika ansvarsområden såsom resultatanalyser, språkutvecklande undervisning, framgångsrika studier, stöd i undervisningen, ämnesspecifik utveckling samt klassrumsnära utvecklingsarbete.

Av granskningen framgår vidare att skolans arbets- och förhållningssätt är relativt tydliga men att det delvis saknas en planerad och noga övervägd introduktion av obehöriga eller nya lärare. Av inkommen dokumentation och av intervjuer framkommer att på skolan finns en handbok som alla känner till. I den finns bland annat rutiner och rollfördelning beskrivna. Det är dock mycket material och handboken har upplevts som svåränvänd, och på rektorns initiativ har ett arbete påbörjats med att revidera och rensa i materialet och göra handboken mer aktuell. Av intervjuer framkommer vidare att det saknas en gemensam rutin för introduktion av obehöriga eller nya lärare. Nya lärare kan få en handledare men det är mycket upp till ämneslagen och profflagen hur man gör och introduktionen kan därför se olika ut på olika program.

Skolan saknar ett strategiskt jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorns ledning och styrning av ett strategiskt jämställdhetsarbete är begränsad. Av samtliga intervjugrupper framgår att det saknas ett gemensamt jämställdhetsarbete på skolan. I dokumentationen som Skolinspektionen tagit del av beskrivs att skolans jämställdhetsarbete sker genom MVP och Here4U och deras inriktning mot en trygg skolmiljö. När det gäller jämställda förutsättningar i undervisningen saknas dock både en strategi för genomförande och uppföljning utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Personal och skolledning utgår från eleverna som individer och förutsätter att undervisningen är jämställd, men följer inte upp att det faktiskt är så, då fokus saknas att titta på olika resultat uppdelat på kön. Jämställdhetsfrågan aktualiseras inte systematiskt och övergripande vare sig på lednings- eller lärarnivå utan tas upp i undervisningen mer utifrån enskilda lärare och delmoment i vissa kurser.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer

Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn initierar och leder ett strukturerat jämställdhetsarbete i syfte att ge alla elever samma möjligheter oavsett könstillhörighet.

Granskningen visar att rektorn behöver utveckla jämställdhetsarbetet på skolan så att jämställdhetsperspektivet beaktas i utbildningen och på ett tydligare sätt ingår i en systematisk uppföljning och analys av skolans verksamhet. Vid tiden för kvalitetsgranskningen saknas ett strategiskt arbete för att främja elevernas möjligheter att lyckas i sitt lärande, oavsett kön. I avsaknad av ett medvetet jämställdhetsarbete i syfte att motverka begränsande könsmonster finns en risk att omedvetna normativa könsmonster istället vidmakthålls i elevernas utbildning och skolmiljö.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn, bland annat utifrån uppföljningen av elevernas kunskapsresultat där könsmonster kan uppmärksammas, gör en orsaksanalys som syftar till att ta reda på vad som ligger bakom dessa skillnader. Utöver könsmonster i kunskapsresultat, kan även resultat från elevenkäter, anmälningar om kränkande behandling eller utifrån elevhälsans arbete uppmärksammas och analyseras utifrån ett jämställdhetsperspektiv. I denna analys bör utbildningens organisering, innehåll och arbetsformer ingå. Det som framkommer i slutsatserna av analysen bör sedan påverka planeringen och organiseringen av skolans arbete. Rektorn behöver också se till att jämställdhetsperspektivet tas tillvara än mer i alla ämnen och att lärare tar vara på de moment som ges inom ramen för kursplanens centrala innehåll att undervisa om jämställdhet. Enligt Skolinspektionen krävs ett aktivt och planerat jämställdhetsarbete för att skolan ska kunna leva upp till läroplanens uppdrag att främja elevers lika rättigheter och möjligheter samt att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Rektorn bör försäkra sig om att det hos lärare och elever finns en medvetenhet om rådande normer som kan påverka kvinnors och mäns förutsättningar att nå utbildningens mål.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen (2010:2039)

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter,

Gymnasieskolans uppdrag, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4

Gymnasiegemensamma ämnen

Lgr 11, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att undervisningen präglas av variation och ett aktivt lärarstöd. Undervisningen är till stor del strukturerad, intresseväckande och det finns tydliga inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Lärarna har genomgående höga förväntningar på eleverna och anpassar undervisningens innehåll för att stimulera och utmana alla elever. Eleverna ges möjligheter till att reflektera över sitt eget lärande men de deltar inte i tillräcklig utsträckning i planering och utvärdering av undervisningen.

Motivering

Eleverna får en varierad och strukturerad undervisning

Granskningen visar att det finns en variation i arbetssätt och arbetsformer i undervisningen på de två program som ingått i granskningen. Av Skolinspektionens lektionsobservationer framgår att det på de flesta lektionerna finns en balans mellan gemensamma genomgångar, samtal och diskussioner samt par-, grupp- och enskilt arbete. Under lektionerna genomförs undervisningen växelvis med läroböcker och digitala hjälpmedel och i vissa fall varvas teoretiskt och praktiskt arbete. Flertalet elever beskriver i intervjuer att de får arbeta med olika typer av uppgifter och aktiviteter. Beträffande det aktiva lärarstödet uttrycker eleverna att de får den hjälp de behöver av lärarna. Under de lektioner som Skolinspektionen observerade förekommer flera exempel på att lärarna stimulerar, handleder och stöttar eleverna i deras arbete bland annat genom positiv feedback, en levande dialog och intresseväckande genomgångar.

Av granskningen framkommer att undervisningen till stor del är strukturerad med intresseväckande inledningar, sammanhang i genomgångar, logiskt flöde i uppgifterna och att det är tydligt för eleverna vad som är syftet med olika arbetsmoment. Däremot saknas ofta ett sammanfattande avslut på lektionerna. Av intervjuer och lektionsobservationer framgår att sättet att strukturera lektioner skiljer sig åt mellan lärarna och programmen och utifrån elevgruppernas olika behov. Profillagen arbetar fram sin egen struktur utifrån sina elever. I kollegiet finns en samstämmighet att en lektion ska ha en tydlig start och ett tydligt avslut, men det finns en stor frihet för lärarna kring hur man gör detta. På det yrkesförberedande programmet finns ett mer gemensamt upplägg kring hur man startar och utformar en lektion, än på det högskoleförberedande programmet, vars elever också uppger i intervju att lektionerna ofta har ett abrupt slut. Lärarna beskriver i intervju flera olika sätt att tydliggöra syftet med olika arbetsmoment och de flesta eleverna uttrycker att syftet är tydligt för dem. Av intervju med rektorn framkommer att biträdande rektorerna besöker varje lärare och tittar då bland annat på hur läraren strukturerar och lägger upp lektionen och samtalar med läraren kring detta.

Eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar

Granskningen visar att undervisningen har tydliga inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära och att lärarna genomgående har höga förväntningar på eleverna. Av såväl intervjuer som lektionsobservationer framgår att lärarna uppmuntrar och motiverar eleverna att jobba, lösa svårigheter och att utmana sig själva. Elever uppger i intervju att lärarna är uppmuntrande överlag och stimulerar eleverna exempelvis genom att använda kroppsspråk, bilder och humor samt sprida ordet genom att använda namnpinnar. Av elevintervjuer framkommer även att variationen och arbetet i basgrupper upplevs som stimulerande för eleverna, liksom att om eleverna behöver hjälp ger lärarna inte svaret utan ledtrådar så att eleverna kan lösa uppgiften själva. Under de observerade lektionerna förekommer flera inslag av verbal uppmuntran till eleverna i undervisningen och lärare som inspirerar och motiverar eleverna inför en ny uppgift genom bilder och berättande, stödord och förslag på olika strategier för uppgiften. Det finns också exempel på att lärare kopplar undervisningen till elevernas intressen och inre motivation både utifrån fritidsintressen och programinriktning. På barn- och fritidsprogrammet betonar lärarna vikten av att koppla utbildningen till APL och den framtida yrkesrollen, men uppger samtidigt att det är en utmaning avseende elever som inte är motiverade att gå programmet utan bara ville få en möjlighet att gå på just Rudbeckianska gymnasiet.

Av granskningen framkommer att lärarna anpassar undervisningens innehåll och arbetssätt till elevernas behov och förutsättningar. Av både lektionsobservationer och

intervjuer framgår att lärarna arbetar med olika anpassningar exempelvis individuella instruktioner, upplästa texter, förlängd provtid, muntlig redovisning, anpassat läromedel samt hjälp att komma igång genom t ex startmeningar. Elever uttrycker i intervjuer att de får tillräckliga utmaningar och att de får extrauppgifter om de vill. Förutom stödet från läraren finns också hjälp att få av speciallärare och extra stödtider. Lärarna beskriver att de ger fördjupningar med mer utmanande uppgifter till elever som har behov av det, eller låter elever fortsätta med nästa kurssteg.

Eleverna deltar inte i tillräcklig utsträckning i planering och utvärdering av undervisningen

Granskningen visar att eleverna ges möjligheter att på olika sätt reflektera över och ta ansvar för sitt eget lärande. Det framkommer av intervjuer att eleverna reflekterar över sitt eget lärande och sina målsättningar exempelvis inför utvecklingssamtal och på mellankurssamtal. Alla lärare har dessa samtal minst en gång per kurs, men de flesta oftare. Någon lärare pratar med eleverna individuellt efter varje examination. Elever uppger i intervju att de har haft individuella samtal med mentorerna vid läsårsstart och att de då fick resonera kring hur de lär sig på bästa sätt. På barn- och fritidsprogrammet inkluderar lärarna reflektion redan från år 1 utifrån elevernas mål, uppgifter och hur eleverna ligger till. Detta arbete utökas sen till att eleverna reflekterar över sitt lärande under APL. På de lektioner som Skolinspektionen observerade fanns exempel på öppna och reflekterande frågor som eleverna reflekterade kring både enskilt och tillsammans med kamrater.

Vidare framkommer i granskningen att eleverna endast till viss del involveras i planering och utvärdering av undervisningen. Av intervjuer framkommer att kursutvärderingar görs, vanligtvis efter avslutad kurs, men någon lärare gör dessa tidigare för att få veta under kursens gång vad eleverna tycker. Lärarna ger ett fåtal exempel på mer informella sätt att inhämta elevernas åsikter såsom samtal under tiden eleverna gör uppgifter och att använda utträdesbiljett. Det framgår också av lärarintervju en något restriktiv inställning till att ge eleverna valmöjligheter och en uppfattning att eleverna föredrar att läraren bestämmer. De intervjuade eleverna ger några exempel på vad de ibland ges möjlighet att påverka i undervisningen såsom examinationssätt, när i tid examination ska ske eller i vilken ordning moment ska gås igenom. Däremot ges inga exempel på hur eleverna görs delaktiga i planeringen av en

kurs. Skolenkätens resultat¹ för eleverna på Rudbeckianska gymnasiet är något lägre än riket vad gäller elevernas delaktighet. På frågan "Vi elever har inflytande över undervisningens innehåll" är medelvärdet 4,6 på en tiogradig skala, att jämföra med rikets 5,1.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn tillsammans med lärare utvecklar och implementerar metoder för att göra eleverna delaktiga i planeringen och utvärderingen av undervisningen.

Granskningen visar att lärarna i större utsträckning kan ge eleverna möjligheter till inflytande genom att tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen. För att elevers delaktighet och inflytande ska bli en realitet i skolan bör lärare involvera elever på ett konkret sätt i planeringen och utvärderingen av undervisningens innehåll och arbetssätt. Skolinspektionens tematiska kvalitetsgranskning visar att de lärare som involverar eleverna tidigt i sin planering lyckas bättre med att få eleverna att uppleva att de har inflytande.²

Då det i den aktuella granskningen av Rudbeckianska gymnasiet framkommer att eleverna endast till viss del involveras i planering och utvärdering av undervisningen, rekommenderar Skolinspektionen rektorn att ge lärarna förutsättningar att tillsammans utveckla metoder för att ge eleverna reellt inflytande över att planera och utvärdera undervisningen. Elever i gymnasieskolan kan bland annat göras delaktiga i planeringen av en hel kurs genom att under en lektion få läsa kursplanen och i grupper diskutera vad de ska lära sig. Utifrån det kan eleverna ge förslag på hur arbetet ska bedrivas, som läraren sedan planerar utifrån. Elever kan också göras delaktiga vid planering av enskilda lektioner, genom att det är elevernas funderingar och reflektioner i de problemställningar som behandlas, som påverkar lektionens innehåll. Skolinspektionen rekommenderar också att skolan prövar nya sätt beträffande

¹ Skolinspektionens Skolenkät våren 2021.

² Skolinspektionen (2018) Tematisk kvalitetsgranskning: Att skapa förutsättningar för delaktighet i undervisningen, s. 41f.

utvärdering av undervisningen och implementerar dessa i verksamheten. Genom att med olika metoder låta eleverna regelbundet uttrycka sina åsikter om undervisningens upplägg och genomförande, kan lärare få underlag för att utveckla undervisningen. Detta kan enligt Skolinspektionen bidra till att utveckla kvaliteten på undervisningen och att elevernas förmåga att utöva inflytande och ta ansvar stärks.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 4 kap. 3, 5-7 §§, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömning

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att det finns ett samlat arbete på skolan med att skapa studiero och att lärarna vidtar ändamålsenliga åtgärder för att upprätthålla en lugn miljö. Det finns också ett gemensamt arbete för att skapa trygghet på skolan, vilket bland annat inbegriper att åtgärder vidtas för att öka tryggheten utifrån regelbunden kartläggning av elevernas upplevelser. Dock behöver arbetet i delar omprövas och nya åtgärder sättas in utifrån att uppföljningen visar på återkommande trygghetsproblem.

Motivering

Skolan bedriver ett samlat arbete med att skapa studiero

Det framkommer i granskningen att det finns ett gemensamt förebyggande arbete för att skapa studiero och att lärarna vidtar ändamålsenliga åtgärder för att upprätthålla en lugn miljö. Kartläggning av elevernas upplevelse av studiero görs regelbundet via enkäter, utvecklingssamtal och mentorstider. I intervjuer beskrivs ett förebyggande arbete kring gemensamma strategier för att starta upp och genomföra lektioner men också kring ordningsregler, till exempel hanteringen av mobiltelefoner. Det framgår också att profilagen har en viktig roll med att utforma hur de ska arbeta med varje klass och diskuterar åtgärder som kan sättas in. På naturvetenskapliga programmet arbetar lärarna med genomtänkta basgrupper, något som ger effekt både på både studiero och elevernas motivation. På barn- och fritidsprogrammet har införandet av hemklassrum påverkat studieron i positiv bemärkelse. Gemensamt för programmen är

att lärarna gör anpassningar efter varje klass och arbetar med individuella lösningar för elever. På rektorsnivå tittar man också på hur olika klassrum är utformade och kan på så sätt styra klassrumsfördelningen utifrån olika klassers behov. Rektorn beskriver att det under pandemin fanns ett annat fokus och att uppdraget då var att diskutera studiero på distanslektioner och utifrån nya utmaningar säkerställa att de inte hade störningar gällande distansundervisningen. Det framgår av intervjuer att eleverna är delaktiga i arbetet med studiero genom att de är med och utformar ordningsregler och regelbundet deltar i samtal kring studiero i den egna klassen och profilen. På de observerade lektionerna var det genomgående god studiero.

Skolan bedriver ett medvetet arbete för att skapa trygghet men behöver ompröva vissa delar

Granskningen visar att personalen på skolan till stor del har ett gemensamt förhållningssätt och bedriver ett medvetet arbete med att skapa trygghet för eleverna, men att metoder för att främja, förebygga och bibehålla tryggheten i skolans gemensamma utrymmen behöver omprövas. Av inskickad dokumentation och av intervjuer framkommer att elevernas upplevelse av trygghet följs upp och analyseras regelbundet bland annat genom enkäter, utvecklingssamtal och mentorstid, och att riskområden eller aktiviteter identifieras såsom skolans ljushall samt tidigare nollning. Skolan har överlag relativt goda trygghetsresultat, 8,2 på en tiogradig skala i Skolenkäten våren 2021, att jämföra med rikets 8,3. Skolan bedriver ett aktivt trygghetsarbete genom MVP och Here4U, något som samtliga intervjugrupper lyfter fram som viktigt och effektivt i det förebyggande arbetet. Av intervjuer framkommer dock att trots att olika åtgärder vidtagits gällande den identifierade otrygga miljön i skolans gemensamhetsutrymmen, beskrivs dessa som otrygga av både elever och lärare. Elever och lärare beskriver en problematik med obehöriga personer som tar sig in och rör sig i skolan vilket orsakar en osäkerhet och otrygghet, inte enbart vid uppkomna incidenter utan även däremellan. Av rektorsintervjun framkommer att problemet är känt och att flera åtgärder gjorts såsom att samla Here4U-expedition och elevcafé vid ljushallen och att utöka vuxennärvaron i berörda områden. Rektorn säger att en utmaning är att skolan fysiskt är placerad mitt i stan med olika byggnader och att det är svårt att ha kontroll på alla som går in och ut för att säkra tryggheten.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att huvudmannen och rektorn följer upp och vid behov omprövar delar av skolans arbete med trygghet för att säkerställa alla elever en lugn lärmiljö som bidrar till elevernas möjligheter att nå kunskapskraven.

Granskningen visar att det på skolan bedrivs ett medvetet arbete med att skapa trygghet men att metoder för att främja, förebygga och bibehålla tryggheten i skolans gemensamma utrymmen behöver omprövas. Skolans uppföljning och analys visar att skolans gemensamhetsutrymmen återkommande upplevs som otrygga av eleverna på grund av att obehöriga personer tar sig in på skolan och att vidtagna åtgärder ännu inte har gett tillräckliga resultat.

Skolinspektionen rekommenderar därför att huvudmannen och rektorn följer upp och analyserar de metoder och åtgärder som hittills vidtagits och utifrån resultatet omprövar dessa för att finna mer effektfulla lösningar. Då skolan redan identifierat ett återkommande problem med obehöriga som tar sig in på skolan rekommenderar Skolinspektionen att särskilt rikta insatser för att förhindra detta.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 25 a § skollagen

8 kap. 2-3 och 3f §§ gymnasieförordningen

Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn analyserar eventuella skillnader i betyg i olika ämnen och årskurser samt för en diskussion med lärarna utifrån dessa analyser. Rektorn ser till att lärarna använder sig av olika metoder för att göra bedömningar och sätta betyg samt har förutsättningar att samverka i syfte att göra likvärdiga bedömningar.

Motivering

Rektorn följer upp och analyserar eventuella avvikelser i betygssättningen

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar eventuella avvikelser och skillnader i lärarnas betygssättning i syfte att ta reda på om dessa är motiverade eller inte ur ett likvärdighetsperspektiv. Uppföljning och analys sker utifrån olika ämnen, kurser, program och årskurser samt mellan resultat på nationella ämnesprov och slutbetyg. Rektorn kunde i senaste uppföljningen se få avvikelser i betygen inom skolan men det faktum att skolan ligger lägre än riket i måluppfyllelse som helhet har diskuterats i ämneslagen och väckt tankar i kollegiet om det kan bero på att de bedömer hårdare än andra skolor. Utifrån tidigare analyser har skolledningen vid något tillfälle uppmärksammat avvikelser, exempelvis ett ämne med fler underkända elever i en klass i relation till övriga klasser. Utifrån diskussion med läraren och analys av screeningresultat kunde dock konstateras att det inte berodde på avvikelser i lärarens bedömning och betygssättning. I samband med nationella prov utvärderas resultat och eventuella avvikelser, även här konstaterar rektorn att det är en låg avvikelse mellan betyg och resultat på proven.

Lärarna använder olika metoder för att öka likvärdigheten i bedömningar och betyg

Granskningen visar att rektorn skapar förutsättningar för lärare att samarbeta kring bedömning och betygssättning i syfte att uppnå ökad likvärdighet. Av granskningen framgår att lärarna använder sig av flera olika metoder för att uppnå likvärdighet i bedömningar och betygssättning. Lärarna beskriver i intervju att arbetet utgår mycket från ämneslagen och den tid som är avsatt för bedömningsfrågor där och att det finns en stark kultur kring sambedömning. Lärarna samverkar både kring planering och bedömning. Gemensamma prov genomförs och samtal kring bedömningar av såväl enskilda elevuppgifter som hela kurser genomförs löpande. Det framgår dock av lärarintervju att arbetet med att samverka kring bedömning kan se olika ut i olika ämneslag, att det finns ämneslag som är mer samspelade än andra. Vidare framkommer av intervjuer att sambedömning av nationella prov görs men i vilken omfattning beror på ämne och dess karaktär. Arbetet är exempelvis mer utbrett i svenska än i matematik. I inkommen dokumentation beskriver rektorn att nationella provets muntliga del i svenska som andraspråk genomförs som schemabrytande aktivitet, att ett talschema läggs så samtliga elever genomför provet på samma dag och att två bedömande lärare finns på plats. Detta arbetssätt har resulterat i ökad samsyn kring bedömningen, en bättre likvärdighet och att eleverna kan ta till sig bedömningen och lita på att den är rättvis. Det framgår också av granskningen att utbyte med andra skolor sker i bedömningsfrågor bland annat genom gymnasiegemensamma träffar i kommunen två gånger per termin. I intervjuer uppger lärare dock att tidigare kunde de fråga lärare från samma program på andra skolor eller andra kommuner, men den

samverkan finns inte längre kvar. Lärarna på detta program undervisar dock i varandras kurser och har utarbetat metoder för att enkelt kunna diskutera med varandra och samverka kring bedömning och betygssättning i dessa ämnen. Lärarna beskriver också att för kurserna i APL är det viktigt med informationsutbyte och då kan läraren be en kollega sambedöma, vilket sker ofta.

På Skolinspektionens vägnar

X Andreas Gydingsgård

Beslutsfattare

Signerat av: Andreas Gydingsgård

Andreas Gydingsgård
Beslutsfattare

Eva Lindgren
Föredragande

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Ylva Tillquist och Kristina Gustafsson medverkat.

Bilaga 1: Underlag

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal kriterier. Dessa kriterier beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Rudbeckianska gymnasiet är ett gymnasium med fem nationella program och tre introduktionsprogram. Huvudman för skolan är Västerås kommun. Skolan hade vid tidpunkten för Skolinspektionens besök 1389 elever.

I denna granskning har två av skolans program ingått; barn- och fritidsprogrammet och naturvetenskapliga programmet. Dessa program hade vid tidpunkten för Skolinspektionens besök 454 elever.

Skolinspektionen besökte skolenheten den 15 och 16 februari 2022. Digital intervju med rektor genomfördes den 18 februari 2022. Besöket och intervjuerna genomfördes av Eva Lindgren, Ylva Tillquist och Kristina Gustafsson.